

37.

Ferenc pápánk szerdai katekézise

2013. október 16-án

Az Egyház apostoli

Kedves Testvérek!

Amikor a Hiszekegyet imádkozzuk, mondjuk: „Hiszem az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházat”. Nem tudom, reflektáltak-e már arra, hogy mit jelent ez a kifejezés: „az Egyház apostoli”? Néha talán akkor tették meg ezt, amikor Rómába zarándokolva elgondolkodtatok Péter és Pál apostol jelentőségéről, akik itt adták az életüket azért, hogy hordozzák az evangéliumot és tanúságot tegyenek róla.

De többről van szó. Vallani, hogy az Egyház apostoli, annak a lényeges kapcsolatnak a hangsúlyozását jelenti, amely az apostolokhoz köti, annak a tizenkét férfinak kis csoportjához, akiket Jézus egy napon magához hívott, név szerint meghívta őket, hogy vele legyenek, és elküldje őket prédikálni (vö. *Mk 3,13–19*). Az *apostol* ugyanis görög szó, és azt jelenti, hogy ’megbízott, küldött’. Az apostol olyan személy, akire rábíztak valamit, és elküldték valaminek a végrehajtására; az apostolokat Jézus arra választotta, hívta meg és küldte, hogy folytassák az Ő művét, azaz hogy imádkozzanak – ez az apostol első teendője –, s hogy hirdessék az evangéliumot. És ez fontos, mert amikor az apostolokra gondolunk, azt képzelhetnénk, hogy csak azért mentek, hogy hirdessék az evangéliumot, és sok mindent megtegyenek. De az Egyház első időszakában fölmerült a probléma, hogy az apostoloknak annyi teendője volna, s ezért diakónusokat állítottak, hogy az apostoloknak több ideje maradjon az imádságra és Isten szavának hirdetésére.

Amikor az apostolok utódaira, a püspökökre gondolunk, beleértve a pápát is, hiszen ő is püspök, föl kell tennünk a kérdést, hogy vajon ezek az apostolutódok elsősorban imádkoznak-e, és utána hirdetik-e az evangéliumot: ezt jelenti apostolnak lenni és az Egyház ezért apostoli. Valamennyiünknek, ha a mondott értelemben apostolok szeretnénk lenni, föl kell tennünk a kérdést: imádkozom-e a világ üdvösségéért? Hirdetem-e az evangéliumot? Ez az apostoli Egyház! Ez az a lényeges kapcsolat, melyben az apostolokkal vagyunk.

Ebből kiindulva szeretném röviden hangsúlyozni az Egyház apostoli természetének három jelentését.

1. Az Egyház azért apostoli, mert az apostolok igehirdetésére és imádságára alapul, arra a tekintélyre, melyet maga Krisztus adott nekik. Szent Pál írja az efezusi keresztényeknek: *a szentek polgártársai és Isten családjának tagjai vagytok, apostolokra és prófétákra alapozott épület vagytok, s a szegletkő maga Krisztus Jézus; azaz a keresztényeket élő kövekhez hasonlítja, akik az Egyház épületét alkotják, ez az épület mint oszlopokra az apostolokra van alapozva, és a szegletkő, mely az egészet egybetartja, maga Jézus. Jézus nélkül az Egyház nem létezhet. Jézus az Egyház alapja!*

Az apostolok együtt éltek Jézussal, hallották a szavait, megosztották vele a mindennapi életet, s mindenekelőtt tanúi halálának és föltámadásának. A mi hitünk, a Krisztus által akart Egyház nem egy eszmére, nem egy filozófiára, hanem magára Krisztusra épül.

Az Egyház olyan, mint egy növény, amely századokon át növekedett, kifejlődött, gyümölcsöket hozott, de a gyökerei Őbenne vannak, és az alapvető Krisztus-tapasztalat, amelyre a Jézus által kiválasztott és elküldött apostolok tettek szert, eljutott hozzánk is. Abból a kicsike növénykéből a mi napjainkig: az Egyház így van jelen az egész világon.

2. De tegyük föl a kérdést: hogyan kerülhetünk kapcsolatba ezzel a tanúságtétellel, hogyan érkezhetsz hozzánk az, amit az apostolok Jézussal éltek át, az, ami tőle hallottak? Íme, ez az *apostoliság* kifejezés második jelentése. A Katolikus Egyház Katekizmusa tanítja, hogy az Egyház apostoli, mert „a benne lakó Szentlélek segítségével őrzi és adja tovább a tanítást, a jó letéteményt, és a józan szavakat, melyeket az apostoloktól hallott” (857. p.). Az Egyház a századok folyamán őrzi ezt a drága kincset, ami a Szentírás, a tanítás, a szentségek, a pásztorok szolgálata, úgy, hogy hűségesek tudunk lenni Krisztushoz és a részesedhetünk az Ő életében. Olyan, mint egy folyó, mely fölfakadt a történelemben, tovafoyyik, megöntöz, de a tovafoyyó víz mindig a forrásból fakad, és a forrás maga Krisztus: ő a Föltámadott, ő az Élő, és az ő szavai nem múlnak el, mert ő maga nem múlik el, ő él, és ma is köztünk van, ért bennünket, mi beszélünk vele, ő pedig hallgat bennünket, jelen van a szívünkben. Jézus velünk van ma! Ez az Egyház szépsége: Jézus Krisztus jelenléte köztünk.

Gondoltunk-e már arra, hogy milyen fontos ez az ajándék, amit Jézustól kaptunk, az Egyház ajándéka, amelyben találkozhatunk vele? Gondoltunk-e már arra, hogy az Egyház épp a maga történelmi megvalósulásában – minden nehézség, probléma, gyöngeség és bűnünk ellenére – adja át nekünk Krisztus hiteles üzenetét? Hogy megadja nekünk a biztonságot, hogy az, amiben hiszünk, valóban az, amit Krisztus közölt velünk?

3. Az utolsó gondolat: az Egyház azért apostoli, mert azt a küldetést kapta, hogy vigye el az evangéliumot az egész világnak. A történelem útján folytatja azt a küldetést, melyet Jézus bízott az apostolokra: „Menjetek tehát, és tegyétek tanítvánnyá mind a népeket, megkeresztelvén őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében, tanítván őket megtartani mindazt, amit parancsoltam nektek. És íme, én veletek vagyok minden nap, egészen a világ végezetéig.” (Mt 28,19–20.)

Ez az, amit Jézus teendőként ránk bízott! Nagyon hangsúlyozom a misszióknak ezt a szempontját, mert Krisztus mindenkit arra hív, hogy „menjen” találkozni a többiekkel, arra hív minket, és azt kéri tőlünk, hogy mozduljunk meg, és vigyük az evangélium örömet!

Újra csak tegyük föl a kérdést magunknak: misszionáriusok vagyunk-e a szavunkkal, de mindenekelőtt keresztény életünkkel, tanúságtételünkkel? Vagy a szívünkbe zárkózott, a templomainkba zárkózott, sekrestye-keresztények vagyunk-e? Név szerinti keresztények, akik pogányként élnek?

Föl kell tenni magunknak ezeket a kérdéseket, de ez nem akar szemrehányás lenni. Én magam is mondom magamnak: Hogyan vagyok keresztény? Valóban tanúskodom-e?

Az Egyház gyökerei Krisztus hiteles tanúi, az apostolok tanításába nyúlnak vissza, de az Egyház a jövőbe néz, mert szilárd meggyőződése, hogy küldött – Jézus küldte –, hogy missziós legyen, azaz hordozza az imádsággal, az igehirdetéssel és a tanúságtétellel Jézus nevét. Egy olyan Egyház, mely bezárkózik önmagába és a múltba, egy olyan egyház, mely csak az aprólékos viselkedési és magatartási szabályokra figyel, elárulja a maga identitását; egy bezárkózott Egyház elárulja az identitását!

Fedezzük föl tehát ma annak teljes szépségét és felelősségét, hogy apostoli Egyház vagyunk! És ne feledjétek: apostoli Egyház vagyunk, mert imádkozunk – és az ez első feladat –, s mert életünkkel és szavainkkal hirdetjük az evangéliumot.